Ponický

Obecný občasník
● Číslo štvrté ● Október 2011

SPRAVODAJCA

Evidenčné číslo: EV 870/08

Vážení občania Poník, Ponickej Lehôtky a Ponickej Huty!

Mgr. Samuel Bračo, starosta obce

Mesiac október nepredstavuje len desiaty kalendárny mesiac, ale v tomto roku znamená aj prvých desať mesiacov môjho pôsobenia vo funkcii starostu obce. Pre niekoho toto obdobie znamená len pár dní, resp. týždňov, no pre našu obec a všetky jej časti sa počas uplynulých desiatich mesiacov zmenilo viacero vecí.

Okrem zmien v Obecnom podniku lesov, spol. s r. o., sa pristúpilo k realizácii viacerých veľkých a dôležitých projektov, ako napríklad Biomasa alebo výstavba budovy hasične, ďalšie projekty boli podané na schválenie a iné sú v štádiu príprav. Podarilo sa nám získať finančné prostriedky, ktoré nám pomohli ušetriť obecný rozpočet a týmto smerom budeme pokračovať aj ďalej. Práce na rozvoji našej obce je ešte nesmierne veľa, no krôčik po krôčiku sa nám, samozrejme, aj s pomocou Vás, našich občanov a voličov, určite podarí našu obec nielen skrášliť, ale najmä dobudovať všetko potrebné.

Aj touto cestou by som sa chcel poďakovať všetkým našim občanom, ktorým naša obec nie je ľahostajná, ktorí ochotne i na úkor svojho voľného času pomáhajú všade, kde je to potrebné a napokon aj všetkým tým, ktorí Ponikám robia dobré meno aj ďaleko za ich hranicami. Som hrdý na obec, ktorú vediem, no bez Vás, občanov, by moja práca nemala zmysel. Preto verím, že spoločnými silami prekonáme všetko negatívne, zvládneme prekážky, a tým dáme našej obci všetko to, čo si právom zaslúži...

Mgr. Samuel Bračo,

starosta obce

V tomto čísle nájdete:

Ohňostroje musíme hlásiť	3
Návšteva pamiatky Kalište	6
Kto slávil zlatú svadbu?	8
Plány a projekty do budúcna	9
10 otázok pre Miroslava Magnu	10
Spomienka na požiar v Ponikách	15

Návšteva splnomocnenca vlády SR

Dňa 3. októbra 2011 navštívil Poniky splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre územnú samosprávu, integrovaný manažment povodí a krajiny pán Martin Kováč. Pán splnomocnenec sa živo zaujímal o dianie v obci, jej kultúru, tradície, prírodu a históriu. Hlavným dôvodom jeho návštevy bola však kontrola realizácie projektu vybudovania vodozádržných opatrení v rámci katastra obce Poniky. Z tohto dôvodu bola vykonaná spoločná obhliadka vybudovaných opatrení.

Pri samotných jednotlivých vybudovaných objektoch bolo odkonzultované ich vyhotovenie, účelnosť, ako aj krajinný zámer. Pán splnomocnenec sa vyjadril k prehliadnutým objektom veľmi pochvalne. Ako povedal, veľmi rád by obec Poniky navštívil ešte raz a na dlhšie obdobie. Na záver svojej návštevy požiadal o možnosť pripomienkovania metodického usmernenia k vyhotoveniu zamerania zrealizovaných opatrení v rámci Prvého realizačného projektu PRK 2011 zo strany pracovníkov Obecného úradu v Ponikách.

Ako sa nám podarilo zistiť, všetky pripomienky vznesené Obcou Poniky boli do tohto metodického usmernenia zo strany Úradu vlády SR zapracované. Ukázalo sa teda, že Obec Poniky ako hlavný koordinátor projektu vybudovania vodozádržných opatrení, je v projektovej realizácii veľmi úspešná. Veríme, že s Úradom vlády Slovenskej republiky nadviažeme v najbližšom období ešte užšie pracovné vzťahy.

Mgr. Roman Mikušinec

STAVEBNÝ ÚRAD informuje

Vážení spoluobčania, prinášame vám dôležité informácie, ktoré sú potrebné pri niektorých stavebných úkonoch. Pre vydanie **územného rozhodnutia** stavebník doloží:

1/ Žiadosť.
2/ List vlastníctva s 8,00 EUR kolkovou známkou nie starší ako tri mesiace.
3/ Kópiu z katastrálnej mapy s 8,00 EUR kolkovou známkou nie staršiu ako tri mesiace.
4/ 2 x situáciu osadenia stavby, ktorá bude obsahovať minimálne tri kóty (od pevných bodov – stavby alebo od hraníc pozemkov + celkovo okótovaný pôdorys stavby), v situácii je potrebné vyznačiť všetky napojenia na siete.
5/ Pohľady (minimálne dva).
6/ Minimálne jeden rez.
7/ Mená a presné adresy vlastníkov susedných nehnuteľností + listy vlastníctva (môže byť aj neverejná listina).
8/ Vyjadrenia správcov inžinierskych sietí (SEZ – RZ, vodárne, spojári – Horná č. 77, Banská Bystrica).
9/ Vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy - **Obvodný úrad životného prostredia**, Skuteckého č. 19, oddelenia:
- Štátna vodná správa
- Ochrana prírody a krajiny
- Odpadové hospodárstvo
- Ochrana ovzdušia (ak sa jedná o zdroj znečistenia).

- Správny poplatok 6,50 EUR **zaplatiť do pokladne obecného úradu.**

11/ Všetky vyjadrenia doložiť v originálnom prevedení.
12/ Vyjadrenie Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru, Komenského č. 27, Banská Bystrica.
13/ Vyňatie z PPF.
14/ Vyjadrenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Ban.Bystrici

Pre vydanie **stavebného povolenia** stavebník doloží:

Ak nebolo vydané územné rozhodnutie:

1/ Žiadosť.
2/ List vlastníctva s 8,00 EUR kolkovou známkou nie starší ako tri mesiace.
3/ Kópia z katastrálnej mapy s 8,00 EUR kolkovou známkou nie staršia ako 3 mesiace
4/ 2 x projekt stavby pre stavebné povolenie.
5/ 2 x situácia osadenia stavby.
6/ Mená a adresy vlastníkov susedných nehnuteľností + listy vlastníctva (môže byť aj neverejná listina).
7/ Vyjadrenia správcov inžinierskych sietí / SEZ – RZ, vodárne, spojári)
8/ Vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy - **Obvodný úrad životného prostredia**, Skuteckého č. 19, Banská Bystrica – oddelenia:
- Ochrana prírody a krajiny
- Štátna vodná správa
- Odpadové hospodárstvo
- Ochrana ovzdušia (ak sa jedná o zdroj znečistenia).

8/ Správny poplatok podľa zákona č. 583/2003 Z. z..
9/ Všetky vyjadrenia doložiť v originálnom prevedení.
10/ Projekt požiarnej ochrany vypracovaný odborne spôsobilou osobou.
11/ Trvalé vyňatie z PPF.
12/ Meno a presná adresa projektanta.
13/ Prehlásenie stavebného dozoru, meno, adresa a oprávnenie alebo dodávateľa stavby – oprávnenie, názov a presná adresa.

Ak bolo vydané územné rozhodnutie, žiadateľ doloží:

- žiadosť
- fotokópiu územného rozhodnutia
- prehlásenie stavebného dozoru, meno a adresa (alebo dodávateľa stavby – názov, oprávnenie a presná adresa)
- meno a presnú adresu projektanta
- všetky doklady, čo boli doložené k územnému rozhodnutiu - urobiť fotokópie
- 2 x projekt stavby pre stavebné povolenie
- správny poplatok podľa zákona č. 583/2003 Z. z.
- trvalé vyňatie z PF (pôdneho fondu).■

ODVOZ ODPADOV

Vážení spoluobčania, oznamujeme vám termíny odvozu odpadov z našej obce na najbližšie obdobie.

Komunálny odpad:
26. 10. 2011
09. 11. 2011
23. 11. 2011
07. 12. 2011

Separovaný odpad:
16. 11. 2011
14. 12. 2011

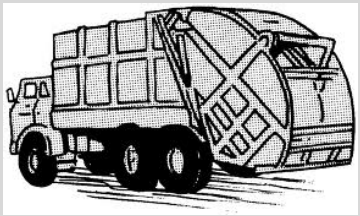

Oznamovanie OHŇOSTROJOV

V poslednom období Obecný úrad v Ponikách zisťuje, že obyvatelia obce, fyzické osoby, právnické osoby alebo podnikatelia, vykonávajú pri rôznych oslavách, vianočných sviatkoch, počas Silvestra alebo pri iných príležitostiach ohňostroje bez oznámenia Obci alebo povolenia Obvodného banského úradu. V dôsledku uvedeného Obec Poniky v záujme ochrany osôb a majetku upozorňuje, že na vykonanie ohňostrojných prác, pri ktorých sa použijú pyrotechnické výrobky triedy I, II a III, je potrebný písomný súhlas Obce a na použitie pyrotechnických výrobkov triedy IV je potrebné povolenie Obvodného banského úradu.

Podmienky vykonávania ohňostrojných prác upravujú ustanovenia zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 536/1991 Zb. o pyrotechnických výrobkoch v znení neskorších predpisov. Podľa § 36a ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov ohňostrojné práce sú práce, pri ktorých sa využívajú svetelné, zvukové, dymové alebo pohybové účinky pyrotechnických výrobkov určených na zábavné a oslavné účely, pričom sa pyrotechnické výrobky spravidla odpaľujú postupne v krátkom časovom slede za sebou, vo vopred určenom poradí a z vopred určeného miesta.

Podľa § 36g ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov ten, kto bude vykonávať ohňostrojné práce, alebo ten, pre koho sa tieto práce majú vykonať a ohňostrojné práce nevyžadujú osobitné povolenie podľa § 27 ods. 1 (ktoré vydáva Obvodný banský úrad pre pyrotechnické výrobky triedy IV), **musí požiadať Obec o súhlas** s ich vykonaním, a to najneskôr **desať pracovných dní pred termínom ich vykonania**. Ohňostrojné práce možno vykonať až potom, keď Obec vydá na ich vykonanie súhlas podľa osobitného predpisu.

Vykonanie ohňostrojných prác sa musí oznámiť preukázateľným spôsobom Obvodnému banskému úradu, miestne príslušnému okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru alebo Hasičskému a záchrannému útvaru Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava a Policajnému zboru najneskôr 48 hodín pred ich plánovaným vykonaním. K oznámeniu sa pripojí aj súhlasné stanovisko Obce s vykonaním ohňostrojných prác. Podľa § 10 vyhlášky č. 536/1991 Zb. o pyrotechnických výrobkoch v znení neskorších predpisov:

● ods. 1: Ohňostroj možno uskutočniť len po oznámení Obci, a to najneskôr 10 pracovných dní pred termínom jeho vykonania.

● ods. 2: Oznámenie obsahuje:

a) meno, priezvisko a adresu osoby zodpovednej za ohňostroj, číslo a dátum vydania preukazu odpaľovača ohňostrojov a názov orgánu, ktorý ho vydal,

b) miesto, druh a rozsah ohňostroja, vrátane dátumu a hodiny začiatku a jeho trvanie,

c) stručný opis okolia v okruhu 300 m doložený situačným náčrtkom s osobitným vyznačením objektov a zariadení so zvýšeným nebezpečenstvom požiaru, vrátane určenia protipožiarnych a zdravotníckych opatrení.

● ods. 3: Opis oznámenia sa zasiela polícii.

Tomu, kto vykoná ohňostrojné práce bez písomného súhlasu Obce alebo bez povolenia obvodného banského úradu, hrozí:

● za priestupok podľa § 45a ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov pokuta do výšky 1 660 €,

● za iný správny delikt podľa § 44 ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov pokuta od 1 660 € do 33 194 €.

V prípade akýchkoľvek nejasností odporúčame občanom obrátiť sa na Obecný úrad v Ponikách. ■

pokračovanie na str. 4

Realizácia projektu Biomasa Bystricko, ktorého cieľom je zabezpečenie vykurovania obecného úradu, základnej školy, materskej školy, zdravotného strediska, Kultúrneho domu v Ponikách a Domu smútku drevnou štiepkou, by mala okrem šetrenia verejných financií priniesť aj skvalitnenie a zjednodušenie prevádzky verejných budov počas vykurovacej sezóny.

NASÁVACIE ZARIADENIE NA DREVENÚ ŠTIEPKU

Podľa doteraz platných analýz by malo dôjsť k šetreniu vo výške cca 3 000 € ročne z rozpočtu obce na zabezpečenie vykurovania počas vykurovacej sezóny. Ako to už vo väčšine projektov býva, tak aj v tomto prípade projektanti zabudli na technologické zariadenie, ktoré by slúžilo na dopravu drevnej štiepky do kotolne tej ktorej budovy. Bez takéhoto zariadenia bude preprava drevnej štiepky do skladov kotolní značne technicky komplikovaná.

Z tohto titulu starosta obce Poniky inicializoval množstvo rokovaní s cieľom zabezpečenia zariadenia na dopravu drevnej štiepky do jednotlivých skladov, kde v spolupráci s ďalšími starostami obcí združenia Biomasa Bystricko našli uspokojivé riešenie. To spočíva v zaobstaraní tzv. „nasávacieho zariadenia na drevnú štiepku“, ktoré využívajú rôzne organizácie v okolí mesta Handlová, a ktoré je niekoľkonásobne lacnejšou alternatívou ako iné spôsoby dopravy štiepky do skladov kotolní.

NASÁVACIE ZARIADENIE NA DREVENÚ ŠTIEPKU (pokračovanie)

Nakoľko všetky potrebné informácie ako je špecifikácia zariadenia, technické podmienky a cena zariadenia boli známe až 6. októbra 2011, bol zámer zaobstarania tohto zariadenia zaradený na rokovanie 8. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva operatívne a v zmysle rokovacieho poriadku. Bohužiaľ, pri schvaľovaní programu rokovania tento nebol na rokovanie Obecného zastupiteľstva bez ďalšej diskusie či konzultácie zaradený, i napriek dostatočným informáciám. Zabezpečenie dopravy drevnej štiepky je pre funkčnosť vykurovania obecných budov a hlavne materskej škôlky a základnej školy viac ako dôležité. Z tohto dôvodu bude starosta obce hľadať zatiaľ aspoň dočasné riešenie aby naše deti, ktoré navštevujú základnú a materskú školu neostali v chladných dňoch bez tepla a to prostredníctvom aktivačných pracovníkov. Obecný úrad zaradí bod „Rokovanie o zaobstaraní nasávacieho zariadenia na drevnú štiepku“ do programu decembrového zasadnutia Obecného zastupiteľstva.■ (RR)

Informácia o odovzdaní projektu

Vážení občania, oznamujeme vám, že Obec Poniky dňa 5. októbra 2011 oficiálne odovzdala na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky žiadosť o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu „Vybudovanie zberného dvora v obci Poniky“. Projektové práce spojené s podaním žiadosti, vrátane manažmentu žiadateľa, boli vykonávané zamestnancami obecného úradu (okrem projektu pre stavebné povolenie, ktorý musí byť vypracovaný autorizovaným projektantom), čím Obec Poniky ušetrila značné finančné prostriedky, ktoré by boli potrebné, pokiaľ by boli jednotlivé projektové práce vykonávané dodávateľsky. Obecný úrad v záujme šetrenia verejných financií zabezpečí proces verejného obstarávania interným spôsobom, čím dôjde k šetreniu ďalších finančných prostriedkov. Z dôvodu transparentnosti bude verejné obstarávanie vykonávané elektronickou aukciou s možnosťou prístupu širokej verejnosti do aukčnej siene. Občania tak budú môcť on-line sledovať priebeh elektronickej aukcie. Pokiaľ bude projekt úspešný, uskutoční sa verejné obstarávanie na zabezpečenie dodávateľa stavby, technológie, strojov a zariadení a následne sa začne s realizáciou projektu.

Realizácia projektu by mala trvať do 31. decembra 2012 a od 1. januára 2013 sa predpokladá rutinná prevádzka vybudovaného Zberného dvora. Realizáciou projektu by malo dôjsť k zvýšeniu zamestnanosti v obci Poniky a to zamestnaním jedného alebo dvoch občanov obce. Zároveň by malo dôjsť k výraznému šetreniu na platbách za odvoz a likvidáciu zmesového komunálneho odpadu a separovaného odpadu na certifikované skládky, čo sa prejaví na znížení poplatkov za odpad, ktoré Obec Poniky každoročne od občanov v zmysle príslušného všeobecne záväzného nariadenia o odpadoch vyberá. Okrem toho sa tak pre občanov vytvorí zberné miesto a tým sa zamedzí vzniku nelegálnych skládok odpadu, nakoľko občania budú môcť jednotlivé zložky odpadov odovzdávať bezodplatne počas celého kalendárneho roka. Vedenie obce verí, že v procese posudzovania projektu uspejeme a do obecného rozpočtu budú pridelené požadované finančné prostriedky v zmysle žiadosti o nenávratný finančný príspevok a vybudovaním zberného dvora tak skvalitníme život v našej obci.

Mgr. Roman Mikušinec

Stav realizácie projektu Hasičská zbrojnica

O projekte Hasičskej zbrojnice sme na stránkach Ponického spravodajcu priniesli už viacero informácií. Všetci tak dobre vieme, že projekt sa od začiatku boril s viacerými problémami. Nakoľko sa už realizácia projektu pomaly chýli ku koncu, je našou povinnosťou vás aspoň stručne informovať o súčasnom stave.

V prvom rade je podstatné spomenúť, že po vzájomných rokovaniach, ktoré prebehli medzi Obcou Poniky a realizátormi projektu, sa podarilo udržať neoprávnené výdavky v plánovanej úrovni. V súčasnosti je celý projekt pred dokončením, pričom v priebehu mesiaca november 2011 by mala prebehnúť kolaudácia celej stavby. Veríme, že nová Hasičská zbrojnica bude verne slúžiť našim hasičom i všetkým občanom obce Poniky. ■

Infoblok z Ponickej Huty

Rekonštrukcia vykurovania

V Kultúrnom dome v Ponickej Hute sa uskutoční rekonštrukcia vykurovania. Súčasné vykurovanie, ktoré využíva na kúrenie elektrické konvertory bude nahradené iným, efektívnejším. Stavebné práce sú podľa platného stavebného ohlásenia naplánované na apríl roku 2012. V rámci tohto projektu tak získa Kultúrny dom v Ponickej Hute vhodnejší spôsob vykurovania. Toto vykurovanie bude oveľa lacnejšie ako je súčasné a predpokladá sa výrazné šetrenie prevádzkových nákladov počas vykurovacej sezóny. Na túto rekonštrukciu získala Obec Poniky grant vo výške 3 000 € od nadácie Ekopolis, pričom zvyšných 5 000 € poskytne Obec z vlastných zdrojov. Projekt napísal Ing. Dušan Králik, poslanec ObZ za volebný obvod Ponická Huta. Rekonštrukcia systému vykurovania zahŕňa aj stavbu nového komína.

Obec Poniky chce v najbližšom čase vyhlásiť na realizáciu tohto projektu verejné obstarávanie a následne uskutočniť elektronickú aukciu. Úspešný uchádzač podpíše s Obcou zmluvu o realizácii projektu. Uskutočnením elektronickej aukcie a transparentného verejného obstarávania sa predpokladá ďalšie ušetrenie verejných financií z naplánovaných výdavkov projektu. Priebeh elektronickej aukcie budú môcť občania Poník sledovať on-line v aukčnej sieni. O vyhlásení súťaže vás budeme informovať prostredníctvom internetovej stránky obce. (RR) ■

Počas augustových dní sa začala na ulici Na píle v Ponickej Hute oprava havarijného stavu, ktorý vznikol na miestnej komunikácii a ktorý počas upršaných dní spôsoboval problémy s odtokom dažďovej vody. Vďaka vzniknutej situácii tak dochádzalo k ohrozovaniu okolitých nehnuteľností.

Riešenie havarijného stavu na ulici Na píle

Na riešenie vzniknutej situácie sa vyhlásilo verejné obstarávanie s elektronickou aukciou, ktorá sa uskutočnila dňa 20. júla 2011. Túto súťaž vyhrala firma ROE, s. r. o. z Banskej Bystrice, ktorá po podpise zmluvy začala s realizáciou potrebných prác. Všetky stavebné práce monitoroval a kontroloval poslanec ObZ p. Ing. Dušan Králik. Dnes je situácia vyriešená a zrážková voda je bezpečne odvedená do vodného toku Zolná. ■

Aktuálny cestovný poriadok

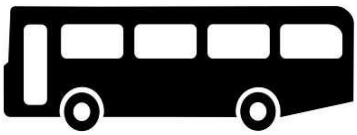

x – spoj premáva počas pracovného týždňa
a – spoj premáva počas sviatkov, víkendov a dní pracovného pokoja
s – spoj premáva nepretržite
r – spoj nezachádza na Ponickú Hutu, zastavuje na zástavke Ponická Huta, rázcestie

Nást.	B. Bystrica, AS	Poniky, Jednota	Ponická Lehôtka	Ponická Huta	Poznámka
17	05:15	05:42		05:50	x
17	06:05	06:32		06:40	
17	06:15	06:40	06:44	06:55	a
18	06:30	06:55		06:58	x, r
17	07:40	08:05	08:10		x
14	08:30	09:07	09:11	09:02	a
17	09:50	10:17	10:21	10:35	x
14	11:10	11:43		11:40	x, r
17	11:50	12:20	12:23	12:35	x
14	12:15	12:55	12:59	12:50	a
14	13:25	14:05		13:58	x
17	14:30	15:03	15:06	15:21	a
14	14:35	15:02	15:05		x
17	14:35	15:03		15:09	x
13	15:15	16:02	16:05	15:54	x
17	16:00	16:31	16:35	16:45	x
17	16:45	17:16	17:20	17:30	x
17	18:30	18:59	19:02	19:10	s
17	19:35	20:04	20:07	20:15	x
13	20:10	20:56	21:00	20:51	x, r
17	22:30	22:59	23:02	23:10	s

Banská Bystrica

↓

Poniky

Poniky

↓

Banská Bystrica

Ponická Huta	Ponická Lehôtka	Poniky, Jednota	B. Bystrica, AS	Poznámka
	04:15	04:20	05:05	x
04:30	04:38	04:41	05:10	x
04:36	04:43	04:46	05:15	a
	05:50	05:53	06:25	x
05:50		05:58	06:30	x
06:45	06:58	07:04	07:30	x
06:55	06:44	06:49	07:30	a
08:16		08:10	08:55	x
	08:25	08:30	09:00	x
09:02	09:11	09:15	09:40	a
10:51	10:58	11:01	11:30	x
12:40	12:49	12:53	13:25	x
12:40		12:35	13:17	x
12:50	12:59	13:03	13:30	a
14:39		14:34	15:08	x
	15:25	15:33	16:05	x
16:07		16:13	16:37	x
16:30	16:39	16:43	17:10	a
16:55	17:04	17:08	17:35	x
18:30		18:35	19:00	x
20:51	21:00	21:05	21:35	x
20:56	21:05	21:10	21:40	a

Nezabúdajme

a nedopusťme...

Národná kultúrna pamiatka Kalište po roku opäť privítala viac ako 2000 návštevníkov, ktorí prišli vzdať hold obetiam fašistickej tyranie z 18. marca 1945, kedy bola táto obec vypálená a bolo zavraždených trinásť jej obyvateľov. Členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Poniky (ďalej ZO SZPB) sa dňa 13. augusta 2011 zúčastnili už 6. ročníka „Stretnutia generácií“, ktoré zorganizoval Oblastný výbor SZPB v Banskej Bystrici spolu s Bansko-bystrickým samosprávnym krajom, Mestom Banská Bystrica a Múzeom SNP v Banskej Bystrici v úzkej spolupráci s desiatkami ďalších organizácií, inštitúcií a sponzorov. Niektorí Poničania sa pripojili k turistom, ktorí absolvovali krásnu turistickú prechádzku z Donovalov na Kalište a druhá časť sa autobusom odviezla priamo na miesto tragických udalostí spred 66 rokov.

Záštitu nad podujatím prevzal predseda Banskobystrického samosprávneho kraja p. Vladimír Maňka. Medzi vzácnymi hosťami boli aj priami účastníci odboja na čele s generálom Jánom Husákom a predsedom SZPB p. Pavlom Sečkárom, ďalej poslanci Národnej rady Slovenskej republiky p. Peter Pelegrini, p. Branislav Ondruš, poslanci Banskobystrického samosprávneho kraja p. Jaroslav Demian a p. Božena Kováčová, viceprimátorka mesta Banská Bystrica p. Katarína Čižmárová, vedúci Služobného úradu Ministerstva obrany SR p. Peter Plučinský, plk. Igor Brandabura z Veliteľstva vzdušných síl SR a prednosta Obvodného úradu v Banskej Bystrici p. Vladimír Marko. Z Českej republiky sa podujatia zúčastnili p. Jaroslav Tauber z Pamätníka Lidice a podpredseda Československej obce legionárskej p. Emil Cigánik. Na podujatí boli aj ďalší vzácni hostia, medzi ktorými boli zastúpené oblastné výbory SZPB zo Zvolena, Brezna, Lučenca, Rimavskej Soboty, Žiaru nad Hronom, ako aj zástupcovia ďalších vypálených obcí. Po ekumenickej pobožnosti sa k prítomným postupne prihovorili starosta obce Baláže p. Jozef Chaban, poslanec BBSK p. Jaroslav Demian, generál Ján Husák, poslanec NR SR p. Branislav Ondruš, viceprimátorka Banskej Bystrice p. Katarína Čižmárová, p. Jaroslav Tauber z Pamätníku Lidice a p. Peter Plučinský z Ministerstva obrany SR.

Na Kališti opäť zaznelo ,,Nezabúdajme a nedopusťme návrat fašizmu a nacizmu v akejkoľvek podobe.“ Pekný deň spríjemnilo účastníkom stretnutia vystúpenie speváckej skupiny Seniori optimisti zo Žiaru nad Hronom, folklórnych súborov Priechoďan z Priechoda a Háj z Rimavskej Soboty. Už tradične sa o dobrú náladu staral tajomník Oblastného výboru SZPB z Lučenca p. Rudolf Václavík. Centrum voľného času – JUNIOR z Banskej Bystrice pripravilo zase zábavné hry a súťaže pre tých najmenších a pre mládež a dospelých pripravili ukážky Územná vojenská správa a Hasičský a záchranný zbor spolu so Slovenským Červeným krížom.

Stretnutie na Skálí

Klub dôchodcov Poničan

Tradične, dňa 15. septembra 2011 sa členovia Klubu dôchodcov Poničan po ôsmy krát stretli na Skálí. Za pekného počasia, pri dobrom guláši a nálade sa stretlo 29 členov klubu. Na stretnutí sme oslávili životné jubileá našich členiek p. Anny Diškovej a p. Anny Iskrovej. Pozvanie na stretnutie prijali p. starosta Mgr. Samuel Bračo s rodinou a dôstojný pán farár Peter Kevický. Účastníci stretnutia sa potešili peknými výhľadmi na okolie našej obce a po družnej debate spokojní odchádzali. Ďakujeme obecnému úradu za poskytnutie dopravy a osobitne p. Božke Bukvajovej za bezpečnú jazdu. Tiež sa chceme poďakovať rodine Diškovej za milé prijatie na chate, kuchárkam za dobrý guláš a našim hosťom za prinesené dobrôt. Už dnes sa tešíme na stretnutie na Skálí o rok.

Michal Minárik

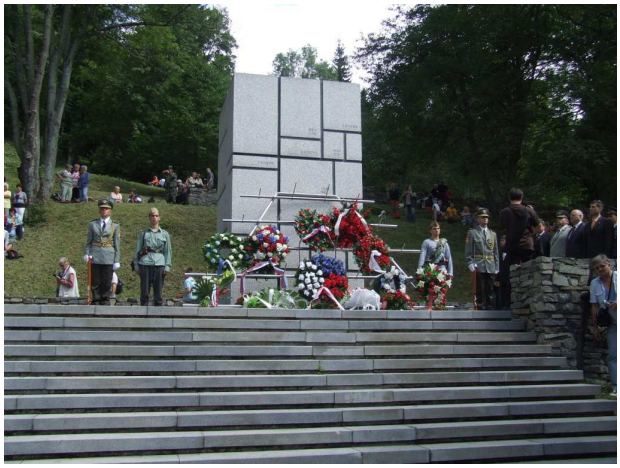

Pekným spestrením podujatia bol príchod členov Dedinského spolku turistov Podkonice ,,Dubiny“ na koňoch v dobových uniformách s autentickými zbraňami a dobovou vojenskou dopravnou technikou. 6. ročník „Stretnutia generácií“ na Kališti sa stal súčasťou osláv Slovenského národného povstania, ktorého 67. výročie vyvrcholilo na centrálnych oslavách v Banskej Bystrici dňa 29. augusta 2011. Aj tohto podujatia sa zúčastnili mnohí občania Poník. Medzi organizátormi, ktorí vítali účastníkov osláv, už tradične pôsobili členovia výboru ZO SZPB Poniky p. Ján Diško a p. Michal Minárik. V delegácii Ústrednej rady SZPB, ktorá položila veniec pri pamätníku Múzea SNP bol aj JUDr. Vladimír Kucej, predseda ZO SZPB Poniky a predseda Oblastného výboru SZPB Banská Bystrica. Členovia ZO SZPB Poniky tak opäť prispeli k dôstojnému pripomenutiu si Slovenského národného povstania, ktoré má významné miesto v našich dejinách.

Výbor ZO SZPB

OZNAM

Oznamujeme občanom, že Banskobystrický samosprávny kraj poskytol podľa VZN BBSK č. 15/2010 Občianskemu združeniu Ponickje deti dotáciu na projekt: ***Podpora „malých futbalistov“*** vo výške 300 €. Ďalej oznamujeme občanom, že Banskobystrický samosprávny kraj poskytol podľa VZN BBSK č. 15/2010 Občianskemu združeniu Ponickje deti aj dotáciu na projekt: ***Separovaním chráňme životné prostredie*** vo výške 152 €. Za poskytnuté finančné prostriedky Občianske združenie Ponickje deti Ď A K U J E !

Zo života našich cirkví

Dňa 4. októbra sme si pripomenuli sviatok sv. Františka z Assisi, ktorému je zasvätený ponický katolícky kostol a ktorý je aj zároveň patrónom našej farnosti. Meniny tohto významného svätca, patróna ekológov, sme si pripomenuli slávnostnou svätou omšou, ktorú za hojnej účasti domácich veriacich i hostí celebroval páter benediktín. Túto slávnosť svojou prítomnosťou poctila aj hovorkyňa Banskobystrickej diecézy CSILic. Zuzana Juhaniaková. Počas liturgie zaspieval aj farský zbor s kapelou z Ponickej Huty. Po jej ukončení sa konalo príjemné posedenie v priestoroch fary.

No okrem hodov je život farnosti v posledných dňoch sprevádzaný najmä prácami na elektrifikácii zvonov, ktoré sa pomaly chýlia ku koncu. A tak už oba náprotivné kopce budú môcť vo vzájomnom súzvuku zvolávať ľudí k modlitbe i odpočinku, vyprevádzať na poslednej ceste našich zosnulých či vovádzať ľudí do chrámov i pri radostnejších príležitostiach. Zvony mladšieho brata katolíckeho kostola, teda evanjelického kostola, sú neodmysliteľným zvukom našej dediny, ktorý udivuje všetkých návštevníkov našej obce, a to tým viac, že je ich počuť aj do vedľajších obcí. Sú ozdobou Evanjelického chrámu Božieho v Ponikách, ktorý každú nedeľu otvára bránu pre veriacich z evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Veža tohto kostola tvorí neodmysliteľný kolorit našej obce, pričom v roku 2011 si pripomíname už 227. narodeniny tejto dominanty našej obce. Veža sa v tomto roku dožíva 143. roku svojho vzniku.

Životy oboch našich cirkví sa však okrem svojich dvoch vzácnych sakrálnych, historických i kultúrnych pamiatok zameriavajú hlavne na živú pastoráciu medzi ľuďmi: sobáše, krsty, pohreby, bohoslužby či vyučovanie náboženstva. Týmto i mnohými inými službami predstavitelia evanjelickej i katolíckej cirkvi slúžia, pomáhajú, radia; jednoducho, sú k dispozícii každému jednému z nás, za čo im aj prostredníctvom Ponického spravodajcu v mene všetkých občanov ďakujeme!

Mgr. Jana Turčanová

Zborník svadobného zvykoslovia Poník „Teraz vieme, že je naša“

Občianske združenie „Ponickje deti“ v tomto roku získalo podporu z grantového programu Nadácie SPP „Dedičstvo regiónov“. Program je určený hlavne na podporu zachovávania miestnych tradícií. Projekt viedli PhDr. Mária Palovičová a Mgr. Martina Balleková. Cieľom tohto projektu bolo zachytenie svadobných zvykov v obci Poniky. Sme radi, že sa doň zapojili hlavne starší občania obce, ktorí sa spolu stretávali, vyberali vhodné piesne, fotografie a pod.

Grafický návrh obálky vypracoval šikovný bývalý žiak našej základnej školy Norbert Oros. Po dôkladnej príprave materiálov, hlavne piesní, boli tieto prepísané do notovej aj textovej podoby. V auguste uzrel svetlo sveta prvý a zatiaľ ojedinelý zborník opisujúci svadobné zvyky Poník.

Pri spracovávaní zborníka sme si uvedomili, že vynikajúcim doplnkom publikácie by bolo aj CD svadobných piesní. Dlho sme sa touto myšlienkou zaoberali a zháňali sme finančné prostriedky, keďže vydanie takéhoto CD nie je lacnou záležitosťou. Vďaka sponzorom sa nám napokon podarilo nahrať a vydať CD so svadobnými piesňami Poník. A tak sa v súčasnosti môžeme pochváliť dvomi zaujímavými nosičmi informácií – knihou a CD.

Touto cestou by som chcela poďakovať všetkým, ktorí na projekte tvrdo pracovali, ktorí nás pri jeho realizácii plne podporovali a v neposlednom rade sponzorom, ktorí boli ochotní poskytnúť nemalé finančné prostriedky na spracovanie odkazov pre budúce generácie.

Veľké ĎAKUJEM patrí paniam Márii Palovičovej, Martine Ballekovej, Anne Demianovej, Zuzane Diškovej, Anne Holecovej, Zuzane Iskrovej, Márii Kaľavskej, Anne Kapustíkovej, Zuzane Kapustovej, Anne Koleničkovej, Zuzane Madošovej, Dane Magnovej, Zuzane Matulovej, Zuzane Piarovej, Zuzane Pelcovej, Márii Polóniovej, pánovi Jánovi Močkovi, ako aj sponzorom:

Obci Poniky, spoločnosti Agrio postrekovače, spol. s r. o., Bielostavu, COOP Jednote Krupina, Obecnému podniku lesov, spol. s r. o., Ing. Andrejovi Meškovi, p. Ivanovi Kmeťovi a Základnej škole s materskou školou Štefana Žáryho v Ponikách. Milovníci folklóru a tradícií si budú môcť publikáciu a CD zakúpiť po termíne 22. 10. 2011 v kníhkupectvách v Banskej Bystrici.

Ing. Jana Ondrejková

Zlatá SVADBA

V mesiacoch august až október roku 2011 sa krásneho životného jubilea dožili títo naši spoluobčania:

Blahoželáme!

60 rokov:

Anna Kapustová, Hriadky č. 311
Mária Zákoucká, Na Hlinku č. 339
Anastázia Kratochvílová, Poľná č. 139
Milan Potkan, Družstevná ulica č. 212
Anna Kapustová, Hriadky č. 317.

70 rokov:

Anna Iskrová, Nám. M. Kosca č. 28.

.

foto: Mgr. Jana Turčanová

Všetkým jubilantom srdečne blahoželáme a prajeme mnoho pevného zdravia, šťastia, rodinnej pohody a spokojnosti. Živio!

Ján a Mária Palovičovci,
bytom Hriadky č. 301, Poniky,
dátum uzavretia manželstva 7. 1. 1961

Alfonz a Mária Lališovci,
bytom Na píle č. 29, Poniky – Ponická Huta,
dátum uzavretia manželstva 19. 8. 1961.

V živote človeka nastane len niekoľko okamihov, ktoré sa preňho stanú nezabudnuteľným zážitkom. Jedným z týchto príjemných momentov je svadobný obrad. Jeho jedinečnosť časom nadobúda čoraz silnejší účinok a vrúcnejšiu spomienku. Výročie svadby sa z roka na rok stáva veľkolepejšou oslavou v živote ľudí, ktorí sa rozhodli ísť cestou života vo dvojici. Medzi našich oslávencov niekoľkoročného spolužitia za prvý polrok 2011 patria tieto manželské páry:

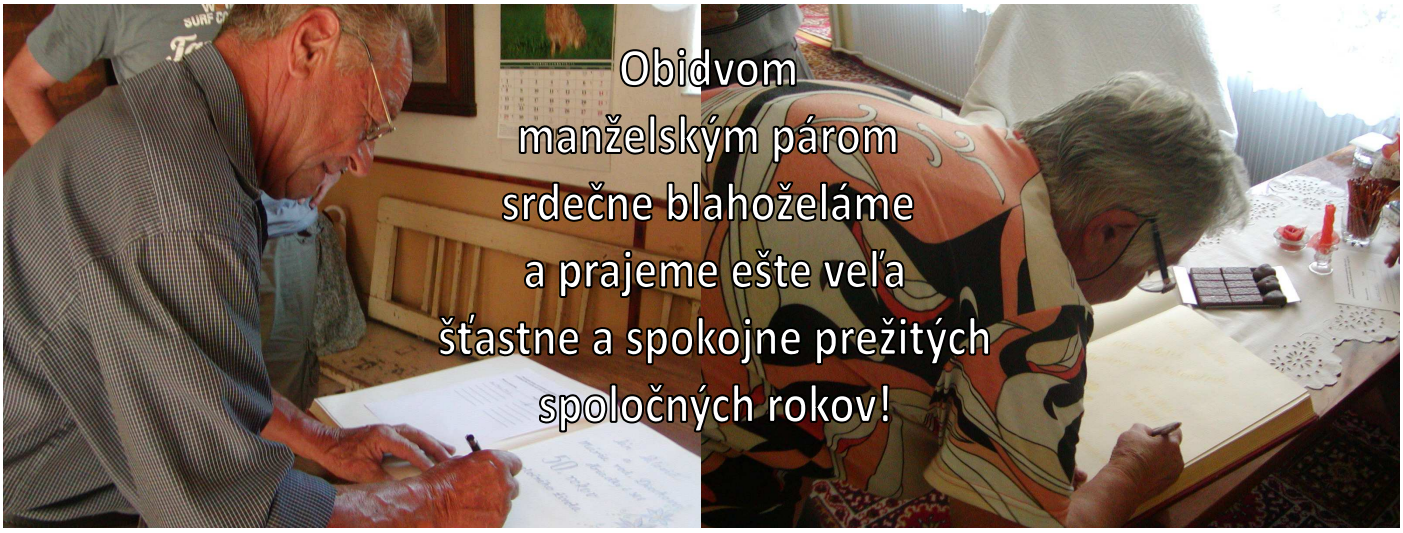

Čo plánuje Obec Poniky v najbližšom období?

Realizácia nižšie uvedených projektov či akcií bude postupná a časovo limitovaná finančnými možnosťami a stavom príjmov obecného rozpočtu, resp. podmienená schválením projektov z fondov Európskej únie na úrovni riadiacich orgánov.

Odvodnenie ulice pri katolíckom kostole – zabezpečenie odvodnenia pomocou betónových válovcov od vstupu do katolíckeho kostola po dom so súpisným číslom 12 na ulici Do Hája v Ponikách. Dôvodom je podnet od občanov, ktorým vplyvom zrážkovej činnosti dochádza k poškodzovaniu nehnuteľného majetku, zároveň sa odvodnením skrášli prístup do kostola.

Odvodnenie komunikácie pri obchode na ulici Do Hája č. 22 - zabezpečenie odvodnenia ulice Do Hája v Ponikách vedľa štátnej komunikácie a potoka Vladárka pomocou betónových válovcov. Dôvodom je podnet od občanov, nakoľko vplyvom zrážkových vôd dochádza k ničeniu komunikácie a k zhromažďovaniu dažďovej vody pred ich rodinnými domami.

Odvodnenie komunikácie na vstupe do časti Ponická Huta – zabezpečenie odvodnenia pomocou betónových válovcov vo vstupnej časti do Ponickej Huty po dom so súpisným číslom 133 na ulici Bukovinka. Dôvodom je podnet od občanov, ktorým vplyvom zrážkovej činnosti dochádza k poškodzovaniu nehnuteľného majetku, zároveň sa odvodnením skrášli vstup do Ponickej Huty.

Odvodnenie miestnej komunikácie na ulici Pod Dielcom - zabezpečenie odvedenia zrážkových vôd na ulici Pod Dielcom v Ponikách pri rodinnom dome so súpisným číslom 355. Dôvodom je podnet od občanov, ktorým vplyvom zrážkovej činnosti dochádza k výraznému poškodzovaniu nehnuteľného majetku.

Rekonštrukcia vykurovania v Ponickej Hute – zmena spôsobu vykurovania Kultúrneho domu v Ponickej Hute z elektrického na biomasu, peletky, štiepku alebo ekvivalentný spôsob vykurovania. Dôvodom je problematické a finančne nákladné vykurovanie tohto kultúrneho domu najmä počas akcií občanov alebo Obce. Po realizácii projektu by malo dôjsť k značnému zlacneniu jeho prevádzky. Projekt je z časti financovaný nadáciou Ekopolis a z časti z obecného rozpočtu.

Zriadenie materského centra v Ponikách – zriadenie centra pre schádzanie sa mamičiek so svojimi ratolesťami s možnosťou hrania hier a vedenia spoločných debát. Dôvodom je neexistencia priestorov, ktoré by matky s deťmi využívali na vzájomné stretávanie sa počas chladných zimných dní. Materské centrum bude určené predovšetkým matkám s deťmi do troch rokov.

Zriadenie turistickej informačnej kancelárie – zriadenie turisticko-informačnej kancelárie, respektíve automatizovaného miesta pre poskytovanie informácií o obci Poniky a jej okolí. Dôvodom je neexistencia priestoru, ktoré by poskytovalo občanom, turistom, návštevníkom a hosťom obce relevantné informácie o obci samotnej, jej prírode, zaujímavých miestach a prírodných pamiatkach, kultúre, histórii, kultúrnych, spoločenských a športových akciách.

Vytvorenie troch náučných chodníkov – vybudovanie náučného chodníka „Ponický kras“, náučného chodníka „Banícka história“ a zábavno-športového chodníka „Cesta odvahy“. Dôvodom je zatraktívnenie obce z pohľadu turistického ruchu, ako aj oboznámenie obyvateľov a návštevníkov obce s jej bohatou históriou a prírodnými danosťami.

Zateplenie budov ZŠ a MŠ – zateplenie obvodových múrov budovy základnej školy a budovy materskej školy. Dôvodom je zníženie finančných prostriedkov potrebných na financovanie vykurovania oboch budov počas vykurovacej sezóny a zároveň skvalitnenie výučbového procesu. Projekt zateplenia by mal byť v prípade schválenia projektu financovaný z nenávratného finančného príspevku poskytnutého Envirofondom. Spoluúčasť Obce, resp. Základnej školy Š. Žáryho by v tomto prípade bola vo výške 5 % z celkových oprávnených prostriedkov.

Vybudovanie zberného dvora – projekt výstavby zberného dvora pre občanov na zber a odovzdávanie jednotlivých zložiek odpadov. Financovanie v prípade schválenia projektu je zabezpečené nasledovne: 95 % z Ministerstva životného prostredia a 5 % z vlastných zdrojov Obce. Dôvodom je zabezpečenie efektívnejšieho zberu odpadov v obci, zníženie poplatkov za komunálne odpady vyberané od občanov a zefektívnenie odpadového hospodárstva.

Multifunkčné ihrisko – projekt výstavby multifunkčného ihriska, z ktorého realizáciou sa počíta na jar 2012. Financovanie projektu bude zabezpečené z finančných prostriedkov podielových daní vyčlenených z Ministerstva školstva SR pre Centrum voľného času v Ponikách. Jeho vybudovaním chce Obec zabezpečiť plne vybavený priestor pre športové aktivity našich detí ako aj dospelých.

Rekonštrukcia detských ihrísk – rekonštrukcia všetkých detských ihrísk nachádzajúcich sa na území obce Poniky a ich doplnenie o ďalšie hojdačky, preliezačky a podobne. Dôvodom je pomerne zničený a opotrebovaný stav našich detských ihrísk, ktoré by mali byť pre naše deti kusom ich raja.

Rekonštrukcia miestneho rozhlasu – rekonštrukcia miestneho rozhlasu, ktorého stav je miestami technicky veľmi zlý. Pri tomto projekte počítame aj s doplnením rozhlasu do miest, kde nie je počuť hlásenia obecného úradu.

Rekonštrukcia verejného osvetlenia – rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho doplnenie o ďalšie stĺpy verejného osvetlenia. Dôvodom je nevyhovujúci stav verejného osvetlenia a to nielen po stránke technickej, ale aj z hľadiska efektívnosti, bezpečnosti a ekológie. Výmenou osvetlenia sa ušetrí ročne približne 25 % nákladov na elektrickú energiu potrebnú na zabezpečenie verejného osvetlenia. ■

Desať otázok pre...

Ako ste si už, vážení čitatelia, určite zvykli, v každom čísle Ponického spravodajcu vám prinášame rozhovor s jedným z predstaviteľov vedenia našej obce. Tentoraz sa cieľom našich otázok stal poslanec Obecného zastupiteľstva za volebný obvod Poniky, pán Miroslav Magna.

... pána Miroslava Magnu, poslanca Obecného zastupiteľstva

1. Byť poslancom obecného zastupiteľstva znamená pracovať v mene voličov, bojovať za ich záujmy, pomáhať im riešiť ich problémy, ako aj robiť aktivity smerujúce k všeobecnému rozvoju obce. Čo pre Vás táto občanmi vyslovená dôvera predstavuje?

1. Som rád, že som dostal dôveru od občanov už v druhom volebnom období a snažím sa ich nesklamať a splniť sľuby, ktoré som si dal. Je to pre mňa česť a výzva urobiť pre našich občanov, ako aj pre obec čo najviac. V mojom prípade to znamená prácu v Komisii životného prostredia a výstavby, kde riešime problémy občanov, ktoré spadajú do našej kompetencie. A ako aj prácu v dozornej rade OPL, spol. s r.o., kde sa snažím o správne fungovanie tohto podniku.

2. Pochádzate z Ponickej Lehôtky, už niekoľko rokov žijete v Ponikách, čiže svoje rodisko ste neopustili prakticky od narodenia. Čo je podľa Vás v našej obci to najvzácnejšie?

2. Naša obec je obklopená veľmi krásnou prírodou. Precestoval som skoro celú Európu, ale veľmi málo som sa stretol s tak pekným krajom, ako je okolo našej obce a preto ma to vždy ťahalo do rodného kraja. Okolo našej obce sú veľmi pekné a zachovalé lesy, ktoré nám vysadili naši predkovia a preto sa aj my musíme snažiť o ich zachovanie pre ďalšie generácie.

3. Všetci Vás poznáme ako milovníka prírody. Čo by ste ako poslanec chceli urobiť pre životné prostredie v našej obci a jeho ochranu? Čo je najväčším problémom v rámci tejto oblasti?

3. Už ako chlapec som stále chodieval do prírody. Môžem povedať, že v tých časoch bolo okolie našej obce čistejšie a krajšie. Nebolo toľko nelegálnych skládok odpadu ako je to dnes. Nerozumiem, prečo niektorí ľudia vyhadzujú odpad do prírody, keď už dnes aj v našej obci funguje triedený odpad. Budem sa snažiť o to, aby týchto skládok v okolí našej obce bolo čo najmenej a dúfam, že to vyrieši aj úspešná realizácia zberného dvora.

„Našim cieľom je zachovať revír taký, aký je. V prvom rade zver chrániť, až na druhom mieste loviť, aby ďalšie generácie po nás nezdedili len „prázdne“ lesy..“

4. Ste známym podporovateľom viacerých aktivít, ktoré sa konajú v našej obci. Často a rôznym spôsobom pomáhate pri ich realizácii. Aké sú Vaše predstavy o možnostiach využívania voľného času v Ponikách?

4. Chodievam veľmi často po iných obciach a skoro v každej sa nachádza buď telocvičňa alebo nejaké multifunkčné ihrisko. A toto našej obci chýba. Je na škodu, že nám v minulosti neprešiel projekt na telocvičňu pri základnej škole. Myslím si, že by to viac prospelo rozvoju športu v našej obci.

5. Ako poľovník sa pohybujete aj v iných oblastiach nášho podpolianskeho regiónu. Viete porovnať ponický chotár s tými susednými, teda v čom vynikáme a čo by ešte bolo treba vylepšiť?

5. Naša obec má veľmi pekný poľovný revír, ktorý nám závidia aj iné revíry. V našom revíre sa darí skoro všetkej poľovnej zveri. Je to hlavne jelenia, srnčia, diviačia. Zo šeliem je to rys, vlk a medveď. Časť nášho revíru sa nachádza v oblasti CHKO – Poľana.

Náš revír je dôležitý pre zver práve v zimnom období. V tom čase sa zver sťahuje na zimoviská do našich lesov za potravou z dôvodu toho, že v našich lesoch sa nachádza veľa černičia, ktoré zver priťahuje, ale je to hlavne aj tým, že členovia nášho združenia v čase núdze zver intenzívne prikrmujú. Našim cieľom je zachovať revír taký aký je. V prvom rade zver chrániť, až na druhom mieste loviť, aby ďalšie generácie po nás nezdedili len „prázdne“ lesy.

6. Ako poslanec Obecného zastupiteľstva v Ponikách pôsobíte už desať mesiacov. Čo považujete v rámci tohto obdobia za najdôležitejší bod diania v našej obci?

6. Prvý najdôležitejší bod je projekt Biomasa. Skoro každého občana, ktorý má dieťa v základnej alebo v materskej škole, trápi, či sa bude v týchto budovách kúriť alebo nie. Podľa mojich informácií už boli kotolne spustené a v oboch budovách sa už vykuruje.

Druhý, tiež dôležitý bod je Obecný podnik lesov, spol. s r.o. a jeho fungovanie v budúcnosti. Ako lesník som v podniku odrobil niekoľko rokov a snažil som dať lesu všetko čo mu patrí. Aj teraz ako člen Dozornej rady sa snažím o zachovanie našich lesov a o ich prosperitu ako aj o to, aby v obecnom podniku pracovali naši občania, ktorí sú na prácu v lese kvalifikovaní.

7. Keby ste vedeli plniť sny, aký sen by ste chceli splniť Ponikám?

7. Keby som mal tú moc, tak by som dal vybudovať kanalizáciu s čističkou v našej obci. Mojím najväčším snom je, aby vzťahy medzi občanmi boli empatické a aby sa všetkým ľuďom, ktorí žijú v Ponikách, žilo dobre.

8. Myslíte si, že Poniky sú dedinou, ktorá má čo ponúknuť aj moderným ľuďom tretieho tisícročia?

8. Poniky boli a sú dedinou s bohatými tradíciami, s bohatou históriou; to však neznamená, že nežijú súčasnosťou. Mnoho mladých ľudí sa so svojimi rodinami prisťahovalo do našej obce, čo znamená, že Poniky môžu ponúknuť niečo aj ďalším generáciám. Okrem plno organizovanej škôlky a školy sú tu aj príležitosti zamestnať sa či príjemne využiť voľný čas. Naša dedina je situovaná do tichého malebného prostredia v blízkosti väčších miest. Verím, že naše deti zostanú žiť v Ponikách a nájdu si príležitosť realizovať sa tu.

9. Predstavte si, že ste turistom a prvý krát by ste zablúdili do Ponickej Lehôtky. Čo by ste tu obdivovali a naopak, z čoho by ste boli sklamaný?

„Poniky boli a sú dedinou s bohatými tradíciami, s bohatou históriou; to však neznamená, že nežijú súčasnosťou. Mnoho mladých ľudí sa so svojimi rodinami prisťahovalo do našej obce, čo znamená, že Poniky môžu ponúknuť niečo aj ďalším generáciám.“

10. Keby ste museli Poniky opustiť, kam inam a prečo by ste odišli? Mohli by ste konkretizovať dôvdy, ktoré niektorých občanov nútia odsťahovať sa z našej obce?

9. Súčasťou Poník je aj Ponická Lehôtka. Je to časť našej obce, ktorá sa rozprestiera v údolí potoka Vladárka. Obdivoval by som pohľad na Ponickú Lehôtku z neďalekého kopca Stráža, odkiaľ je pekný výhľad aj na Banskú Bystricu a za dobrej viditeľnosti aj smerom na údolie potoka Zolná.

10. Je viacero dôvodov, prečo sú niektorí občania nútení odsťahovať sa z našej obce. Hlavným dôvodom je menej pracovných príležitostí, možnosť vzdelávať sa, či odchod za novou rodinou. Ja som v tejto obci vyrastal, žijem tu doteraz, som tu spokojný a neviem si predstaviť svoj život v inej obci alebo meste. Keby to bolo nevyhnutné, presťahoval by som sa čo najbližšie k svojej rodnej obci. ■

Ďakujeme za rozhovor!

ZBERNÝ DVOR PONIKY

Sme obcou, ktorá ročne vyprodukuje cca 334 ton komunálnych odpadov. Odpadové hospodárstvo za posledné roky prešlo v našej obci výraznými zmenami spočívajúcimi v postupnom zavádzaní separovaného zberu v zmysle požiadaviek legislatívy a koncepčných cieľov uvádzaných v programoch odpadového hospodárstva na národnej, regionálnej a komunálnej úrovni. Obec Poniky už dlhodobo separuje papier, sklo, plasty a kovy. Okrem toho je zavedený aj kalendárový systém zberu batérií a akumulátorov, elektroodpadu, objemného odpadu a drobného stavebného odpadu. Je však vysoký predpoklad, že množstvá separovaných zložiek komunálnych odpadov budú aj naďalej stúpať.

Vzhľadom k tomu sa Obec rozhodla pre vybudovanie zberného dvora, ktorý bude umiestnený v lokalite lomu na Bôroví. Po ukončení realizácie projektu „Zberný dvor Poniky“ bude mať obec vybudovaný zberný dvor na separované zložky komunálnych odpadov, ktorý budú môcť obyvatelia využívať na odovzdávanie nasledovných ostatných odpadov: plasty, obaly z plastov, kovy, obaly z kovu, papier, obaly z papiera a lepenky, sklo, obaly zo skla, kompozitné obaly, jedlé oleje a tuky, opotrebované pneumatiky a drobný stavebný odpad.

Okrem toho bude zberný dvor slúžiť na zber nebezpečných zložiek komunálnych odpadov: odpadové oleje, vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, opotrebované batérie a akumulátory a žiarivky s obsahom ortuti. V budúcnosti bude zberný dvor vybavený kontajnermi na zber ďalších druhov odpadov, v závislosti od možnosti odbytu a nastaveného systému zberu komunálnych odpadov.

Vybudovaním zberného dvora Obec Poniky splní zákonnú povinnosť zabezpečiť pre občanov priestor, kde môžu odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov počas celého roka, čo bude mať pozitívny efekt na odpadové hospodárstvo obce s vedľajšími benefitmi pre životné prostredie dotknutého regiónu. Po schválení žiadosti o nenávratné finančné prostriedky bude uskutočnené verejné obstarávanie na uskutočnenie stavby zberného dvora a obstaranie technologického vybavenia zberného dvora, zvozovej a obslužnej techniky. Zberný dvor bude vybudovaný podľa projektovej dokumentácie v členení na jednotlivé stavebné objekty. Vybavený bude zbernými kontajnermi na jednotlivé druhy komunálnych odpadov, nebezpečné odpady budú zbierané do špeciálnych nádob, ktoré budú umiestnené v uzavretej hale s vetracími otvormi za účelom zabránenia nepriaznivých klimatických vplyvov na odpady v zmysle vyhlášky č. 283/2001 Z. z..

Technologické vybavenie zberného dvora bude tvorené traktorom, čelným nakladačom, nákladným automobilom s hákovou nadstavbou a vlečkou, mini rýpadlom, štiepkovačom a lisom. Zberný dvor bude označený v zmysle požiadaviek legislatívy s uvedením zoznamu odpadov, ktoré je možné do zberného dvora odovzdávať. Odpady budú môcť odovzdávať občania bezodplatne v stanovených prevádzkových hodinách. Prevádzku zberného dvora budú zabezpečovať podľa potreby jeden až dvaja pracovníci.

Realizáciou projektu sa vytvorí priestor pre intenzívnejšiu separáciu zložiek komunálnych odpadov, ktoré budú odovzdávané budúcim zmluvným partnerom – koncovým zariadeniam na zhodnocovanie odpadov. Obec v súčasnosti rokuje s viacerými koncovými zariadeniami na zhodnocovanie odpadov z dôvodu zabezpečenia zmluvných vzťahov na odber separovaných zložiek komunálnych odpadov. Spolufinancovanie projektu bude zabezpečené prostredníctvom vlastných zdrojov žiadateľa vo výške 42 500 Eur. Celková výška oprávnených výdavkov na projekt je vo výške 850 000 Eur. Uznesenie obecného zastupiteľstva v Ponikách schválilo predloženie a spolufinancovanie projektu.

Mgr. Roman Mikušinec, Ing. Miroslava Ondrejkovičová

Mgr. Roman Mikušinec

O projekte Biomasa sme vás, milí občania, informovali už viackrát. Nakoľko sa už jeho realizácia chýli ku koncu, chceli by sme vás aspoň v krátkosti informovať o jeho súčasnom stave. Posledná informácia, ktorá sa týkala tohto projektu, vznikla v čase, keď sa len začínalo so stavebnými prácami. Dnes je realita úplne iná, nakoľko väčšina stavebných prác je už ukončená. Poďme teda pekne po poriadku.

Stav realizácie projektu BIOMASA

Sklad na drevnú štiepku, ktorý má byť hlavným skladom pre distribúciu drevnej štiepky do kotolní obecných budov, je už hotový a skolaudovaný. Je v ňom navezené potrebné množstvo drevnej štiepky, ktoré by malo vystačiť na celú vykurovaciu sezónu. Okrem skladu štiepky bol kompletne dokončený Kultúrny dom v Ponikách, kde boli umiestnené kotle a vybudované rozvody tepla a to po celom Kultúrnom dome.

Prebehlo už aj testovanie a v súčasnosti prebieha skúšobná prevádzka. Kotolňa v budove základnej školy bola už sprevádzkovaná a v súčasnosti sa na základnej škole vykuruje v rámci skúšobnej prevádzky. Stavební majstri ešte dokončujú v budove základnej školy niektoré stavebné detaily, ako je napríklad úprava staveniska či dodatočné nastavovanie elektroinštalácie.

Kotolňa v budove materskej školy je už taktiež hotová a vykuruje sa v nej v rámci skúšobnej prevádzky. Prebiehajú tu ešte drobné dokončovacie práce, ako napríklad úprava staveniska, čistenie a zasypávanie stavebných jám.

(pokračovanie na str.13)

Stav realizácie projektu BIOMASA

V procese realizácie je výstavba teplovodov medzi kotolňou umiestnenou v budove materskej školy a budovou obecného úradu, Zdravotného strediska a Domu smútku. Tieto práce by mali byť dokončené v dohľadnom čase. Kolaudácia celého diela by mala byť uskutočnená najneskôr k 31. decembru 2011.

V súčasnosti sa Obec Poniky v spolupráci s vedením Združenia obcí Biomasa Bystricko zaoberá ešte niekoľkými problémami, ktoré sú však riešiteľné. Je to najmä dodávka strojov a zariadení, logistika výroby a dodávky drevnej štiepky a následné prevádzkové náklady. Na stroje a zariadenia bola vyhlásená zo strany združenia obcí verejná súťaž, ktorá je už ukončená a v súčasnosti prebieha jej kontrola na príslušnom ministerstve. Následne po kontrole by malo dôjsť k podpisu zmluvy s úspešným uchádzačom. Dodávka predmetných zariadení a strojov by sa mala uskutočniť najneskôr v mesiaci január 2012.

Dodávka strojného vybavenia je potrebná na to, aby si združenie obcí vedelo vyrábať drevnú štiepku svojpomocne a tak zásobovať jednotlivé kotolne zapojených obcí. S výrobou štiepky by sa malo začať v mesiaci apríl 2012. Zásobovanie obyvateľov obce drevnými odrezkami nebude ohrozené. Konateľ združenia obcí pán Lakoštík v súčasnosti nastavuje logistiku výroby a dodávky drevnej štiepky. Tá by mala byť hotová najneskôr k 31. decembru 2011, a následne bude pripomienkovaná zo strany zúčastnených obcí. Tak isto sa riešia prevádzkové náklady po odovzdaní projektu do rutinnej činnosti.

Ako sme už v minulosti informovali, priame náklady na zabezpečenie paliva v doterajšom spôsobe vykurovania (elektrika a uhlie) dosahujú ročnú výšku približne 28 000 €. Nepriame náklady, ktoré sa doteraz nespomínali, ako je mzda kuričov spolu s odvodmi za zamestnávateľa, voda, elektrika na prevádzku kotlov, servisné zásahy a revízie tvoria položku vo výške cca 7 000 € ročne.

To znamená, že doterajší spôsob vykurovania stojí obec približne 35 000 €. Pôvodný koncept projektu počítal s platbami za dodané teplo pre verejné budovy v obci Poniky (základná škola, materská škôlka, Dom smútku, Zdravotné stredisko, Kultúrny dom v Ponikách a obecný úrad) tak, aby okrem modernizácie vykurovacích systémov došlo k šetreniu verejných financií v celkovej výške 20 %.

Avšak v dôsledku chýb zanesených do projektu mala Obec Poniky na vykurovanie spomenutých budov vynaložiť ročne 56 000 € s DPH. Reálne však Obec ročne vynaloží iba 28 000 € s DPH (priame náklady: uhlie a elektrika) na vykurovanie vyššie spomínaných verejných budov. Uvedený stav tak neznamenal šetrenie, ale, naopak, nárast platieb o 50 %.

Po zistení tohto stavu obecný úrad začal okamžite konať, výsledkom čoho bola následná korekcia projektu a zníženie platby na sumu 17 760 € s DPH a to vo vykurovacej sezóne 2011/2012. Po zrealizovaní verejného obstarávania združením obcí, ktoré bolo zamerané na získanie drevnej štiepky, došlo k zníženiu sumy zo spomínaných 17 760 € na 15 900 €, čo bolo ďalším ušetrením v projekte. Finálne sme teda dokázali dosiahnuť šetrenie vo výške 12 100 € ročne na priamych nákladoch (cena paliva a elektriky) a celkovo 19 100 € (priame a nepriame náklady za doterajší spôsob vykurovania).

V tejto sume ešte nie sú započítané spomínané prevádzkové náklady, na spresňovaní ktorých sa intenzívne pracuje. Avšak podľa platnej analýzy nepresiahnu výšku doteraz realizovaných platieb za teplo. V konečnom dôsledku by tak Obec Poniky mala na novom spôsobe vykurovania obecných budov ušetriť ročne niekde v rozmedzí 3 000 – 7 000 €. ■

Poniky vo svete

V roku 2009 vyšla vo vydavateľstve Príroda knižná publikácia pod názvom *55 najkrajších gotických pamiatok Slovenska*, ktorej autormi sú Stano Bellan a Alexander Vojček s kolektívom. Kniha v abecednom poradí mapuje vyše päť desiatok najvzácnejších gotických stavieb na Slovensku spolu s opisom lokality, v ktorej sa tieto pamiatky nachádzajú.

Na stranách 92 až 93 tkvie v úctyhodnej veľkosti nadpis Poniky, pričom táto kapitolka je rozdelená na dve časti: prvá z nich zachytáva krátke dejiny našej obce od jej vzniku až do neskorého stredoveku, druhá je venovaná nášmu skvostu na Stráni – Kostolu sv. Františka z roku 1310. Okrem textu sa tu nachádzajú štyri veľké fotografie s podrobným popisom.

O Ponikách sa píše v ďalšej knihe

Z textu sa čitateľ dozvie mnoho zaujímavých informácií napríklad o tom, ako v našej obci pracovali dva mlyny, ako si šikovní Poničania nechávali výsady z roku 1400 potvrdzovať každému novému panovníkovi a prefíkane sa im to darilo dokonca ešte aj v časoch neskoršej vlády Habsburgovcov, alebo ako na mieste dnešného katolíckeho kostola pôvodne stála len sakristia, ktorá dovtedy slúžila ako cintorínska kaplnka.

Naša obec a kostolík sa tak ocitli v jednom zväzku s takými veľkými a významnými slovenskými pamiatkami ako sú Oravský hrad, Dóm sv. Martina v Bratislave, Dóm sv. Alžbety v Košiciach, najväčší drevený oltár na svete od Majstra Pavla z Levoče, alebo Bratislavský hrad či Spišská Kapitula. Táto vzácna kniha však neobišla ani neďalekú obec Čerín, ktorá sa, podobne ako Poniky, môže popýšiť vzácnou gotickou pamiatkou – Kostolom sv. Martina.

Za tými najkrajšími pamiatkami sme často ochotní cestovať stovky kilometrov. Skúsme sa však občas poobzerať len pár metrov okolo seba a spoznávajme najskôr to, čo je nám najbližšie, aby sme tieto zvesti o kráse nášho rodiska mohli potom odovzdávať aj ďaleko od nášho chotára.

Mgr. Jana Turčanová

Protifašistický odboj v Ponikách

Len pred pár týždňami sme si pripomínali 67. výročie Slovenského národného povstania (SNP). Naša obec sa pritom geograficky nachádzala temer v samom centre diania, keďže oficiálnym povstaleckým mestom bola Banská Bystrica. Okrem toho sa Poniky do povstaleckého diania aj priamo zapojili a priniesli svoju ťažkú obeť v podobe vyhasnutých ľudských životov. Pozrime sa teda hlbšie na udalosti z augusta 1944.

Poniky a celá Zolnianska dolina boli teda v blízkosti srdca povstania, ako i strategicky dôležitých miest – letiska Tri duby i významného dopravného uzla Zvolena. V našich okolitých horách sa konali ilegálne schôdze, formovali prvé partizánske jednotky. Poniky boli vstupnou bránou povstania na ceste do Banskej Bystrice i útočiskom pre mnohých prenasledovaných ľudí. Koncom augusta už nebolo nijakým tajomstvom, že v našich horách sa formujú partizánske oddiely so sovietskymi veliteľmi. Čoraz častejšie sa v Ponikách začali objavovať neznámi ozbrojení ľudia, ktorí si u nás začali zaobstarávať potraviny pre vojakov. V Ponikách, tak ako vo väčšine slovenských obcí v tom čase, sa revolučný národný výbor utvoril 23. augusta 1944 a mal 24 členov.

Jeho predsedom bol Gustáv Mráz a členmi Daniel Balkovic, Vojtech Čelko, Ján Dančo, Ondrej Diško, Ján Chriašteľ, Ján Kosec, Pavel Magna, Juraj Melko, Juraj Mráz, Matúš Mráz, Juraj Mrázik, Juraj Ondrejko, Ondrej Petrovič, Matúš Pelc, Ján Poliak, Rudolf Slobodník a Juraj Voskár.

Novú situáciu – znovuvyhlásenie Československej republiky oznámil občanom obecný bubeník. Keď Slovenská národná rada dňa 6. Septembra 1944 vyhlásila mobilizáciu vojakov od 18 do 35 rokov a neskôr do 40 rokov, Poničania do jedného nastúpili do Banskej Bystrice a po vyzbrojení boli zaradení do bojových úsekov. V týchto dňoch narukovalo do povstaleckej armády vyše 125 mužov k partizánom, k tomu aj 12 chlapcov a jedno dievča. Poničania sa zúčastnili na najťažších bojoch pri Starej Kremničke. 5. októbra padol Jozef Kolenič z Ponickej Huty. Bojovali aj pri Vrútkach, kde 13. septembra padol Jozef Zliechovec z Ponickej Lehôtky.

Ďalší Poničania sa vyznamenali v bojoch pri Čremošnom, pri obrane Telgártu, ale aj inde. Členom posádky pancierového vlaku bol Juraj Kolenička, a Ján Mrázik sa zúčastnil na bojoch na východnom Slovensku ako príslušník 1. československého armádneho zboru. Štyria partizáni boli zajatí a odvlečení do nemeckých koncentračných táborov (Juraj Madoš, Ján Meško, Július Spišiak a Koloman Slobodník). Pavel Beňo z Ponickej Lehôtky, ktorý bojoval na holiach v okolí Slovenskej Ľupče, sa zo zajatia nevrátil, zahynul 5. januára 1945. Ďalší štyria Poničania - Ján Beňo, Ondrej Trnka, Pavel Magna a Juraj Šávolt - boli ranení a tiež odvlečení do nemeckých koncentračných táborov. Domov sa vrátili s podlomeným zdravím až po skončení vojny.

Vážení spoluobčania, nezabúdajme na tieto ťažké dni našej histórie, vážme si tých, ktorí položili život, obetovali zdravie i majetok. K udalostiam z jesene 1944 sa vrátime aj v budúcom čísle Ponického spravodajcu.

Spomíname...

Už sú tomu štyri roky...

Dňa 25. augusta uplynuli presne štyri roky od chvíle, kedy celú slovenskú verejnosť navždy opustil náš významný rodák, všestranný literát Štefan Žáry. Dňa 12. decembra 2007 by sa bol dožil krásnych 89 rokov... Žiaľ, podlomené zdravie a prácou naplnený život si vypýtali svoju daň, a tak sme sa s ním dňa 4. 9. 2007 v Bratislave navždy rozlúčili prostredníctvom vtedajšieho zástupcu starostky obce JUDr. Vladimíra Kuceja pamätnými slovami, ktoré boli aj jeho celoživotným krédom: „Nie v snehu či piesku, lež v čine, diele zostávajú po človeku stopy.“ Česť jeho pamiatke!

Spomienka na požiar rodinných domov

...spomína pán Ján Diško

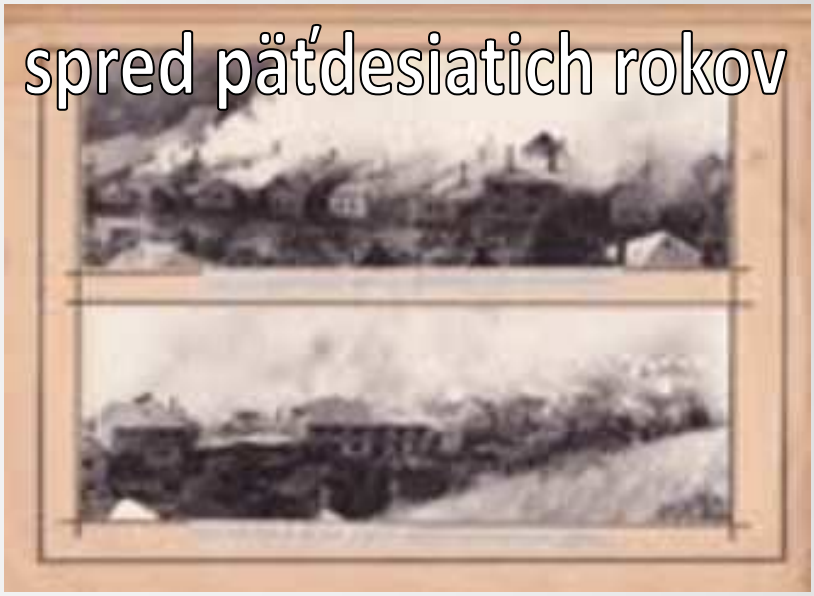

Šesnásty september 1961 – sobota ako vymaľovaná, teplota okolo 28-30 ℃. Pre m ňa dovŕšenie dospelosti, keďže v teň deň som mal osemnásť rokov. Občania zväčša v prírode, práve sa kopali zemiaky. Ja s kamarátom sme v Ponickej Lehôtke opravovali starší rodinný dom, ktorý stojí ešte dodnes v takej podobe ako sme ho opravili, i keď teraz je už neobývaný. Prešiel obed a bolo asi 13.45 hod., keď sa v miestnom rozhlase ozval signál „Horí!“ a následne za ním hlas, vtedy tajomníka Miestneho národného výboru, dnes už nebohého Ondreja Holca, ktorý oznámil strašnú správu, že horí horný koniec Poník. Naša reakcia bola jednoznačná, náradie sme odhodili a utekali k Požiarnej zbrojnici v Ponickej Lehôtke, kde sa nás za krátku dobu zbehlo osem až desať vtedy mladých požiarnikov. Nakoľko poruke nebol žiadny dopravný prostriedok, ručne sme striekačku PS-8 presunuli do Poník pred Golianovcov. Keď sme dobehli do Poník, naskytol sa nám neuveriteľný a strašný pohľad. Horelo už 10 až 12 domov, hlavne zadné hospodárske budovy, ktoré boli postavené veľmi blízko seba. Navyše to boli humná a šopy plné sena, slamy a krmiva, čo malo v súvislosti s teplom veľký vplyv na rýchle šírenie sa požiaru. Za veľmi krátku dobu boli v ohni rodinné domy od Štefankovcov na dolnej strane požiaroviska až po Červenovcov na hornej strane požiaru. Nakoľko sme sa hneď zapojili do pomoci pri záchrane majetku a zvierat, nevšimol som si postup príchodu požiarnych jednotiek z Banskej Bystrice a z okolitých obcí. Viem len toľko, že sa postupne organizovala diaľková doprava vody z Oravského žriedla a kyvadlová doprava vody cisternami z Ponickej Huty, kde boli použité kropiačky z Banskej Bystrice a z letiska Sliač. Hasiace a dohášacie práce trvali celú noc a aj na druhý deň.

Pri tomto požiari zhorelo celkom 22 rodinných domov. Pohľad z Dielca na miesto požiaru bol strašný. Všetko zničené, zhorené domáce zvieratá, bezradnosť postihnutých obyvateľov. S odstupom času sa vynárajú rôzne detaily z hasičských a záchranárskych prác. Nebudem sa však o nich zmieňovať, lebo neviem či by mi na to vystačili všetky stránky Ponického spravodajcu...

Na záver by som chcel našich obyvateľov upozorniť, aby na túto strašnú udalosť nezabúdali a konali tak, aby sa niečo také už v histórii Poník nikdy nezopakovalo.

MATEJ KOSEC

Matej Kosec ako ďalší z našich významných rodákov sa narodil dňa 22. februára 1794 v Ponickej Lehôtke ako štvrté, najmladšie dieťa tamojších slobodníkov. Do školy začal chodiť doma v Ponikách, od roku 1805 školu navštevoval v Ožďanoch, Banskej Štiavnici (1809 – 1815), Bratislave (1815 – 1817) a nakoniec v Pešti. Počas štúdií bol vychovávateľom vo viacerých rodinách, čím si zabezpečoval príjem na uhradenie potrebných školských poplatkov.

Koncom roku 1920 sa vrátil do rodných Poník, kde začal pôsobiť ako kaplán a po smrti pána farára Blasyho, ktorý ho na štúdium doporučil a aj ho finančne podporoval, sa stal legitímnym ponickým farárom.

V roku 1822 sa oženil s jeho dcérou Amáliou Karolínou. Po šesťročnom pôsobení na poste farára sa stal dekanom. Matej Kosec ovládal niekoľko rečí. Dobre hovoril po maďarsky, nemecky a latinsky, čiastočne poznal jazyk grécky, hebrejský, francúzsky, taliansky a anglický.

Výnimočnosťou na tú dobu boli jeho kázne, ktoré vždy hovoril spamäti. V roku 1832 vydal dve svoje kázne v tlačenej podobe. Výťažok z ich predaja venoval sirotincu, ktorý sa v tom čase staval v Bratislave. Matej Kosec sa zaslúžil aj o výstavbu novej murovanej školy, ktorú nariadil postaviť v roku 1837 superintendent Ján Seberiny. V tomto diele svokra neskôr zastupoval jeho zať Gabriel Balkovič.

Matej Kosec zomrel 6. novembra 1870 v Ponikách. Dodnes patrí k ich najvýznamnejším rodákom, nakoľko jeho dielo ho preslávilo aj ďaleko za hranicami ponického chotára...

DREVO

Vážime si tradície...

a tradícia jeho využitia v Ponikách

Drevo patrí medzi najstaršie materiály, ktoré slovenský ľud spracovával a používal. A ani Poničania neboli výnimkou. V Ponikách sa drevo používalo hlavne na stavbu domov, výrobu črpákov, korýt, hrablí, riadu, nábytku a pod. Výrobcovia, najmä ľudoví rezbári, museli dobre poznať zloženie i vlastnosti dreva. Typickým príkladom toho sú aj tzv. bačovské práce – črpáky, formy na syr a oštiepky, valašky a iné výrobky, ktoré okrem prvotnej úžitkovej hodnoty majú aj nesmiernu estetickú hodnotu. K najvýznamnejším rezbárom v Ponikách patril Ondrej Madoš.

Z jeho rúk vychádzali črpáky s maľovanými figúrkami, ako aj fujary, na ktorých sú celé príbehy zo života na salaši a podobne. Bol aj vynikajúcim znalcom ľudových piesní, ktorých motívy využíval najmä pri výrobe črpákov. K ďalším tradičným ponickým dreveným výrobkom patrili gelety, zberačky syra a drobné kuchynské náradie do koliby, slúžiace na varenie. Poničania sa zaoberali aj tkaním, na čo tiež potrebovali rôzne drevené nástroje: trlicu, česadlo, praslicu, kolovrat a vreteno. Ďalšie spracovanie priadze si vyžadovalo motovidlo, špulier, snice a kozy. Náročnejším drevárskym výrobkom boli krosná, no napriek tomu nechýbali snáď ani v jednej ponickej domácnosti.

Zhotovovali sa z bukového dreva a pozostávali z vlastného rámu, návojok, podnoží, bidla a príslušenstva (brdo, nitelnice, ciepok, člnok, cievky a doska).

Iným druhom drevených výrobkov boli výrobky do kuchyne na prípravu jedla a na stolovanie. Boli to múčnice, vahany, vahančeky, lopaty, korytá, naberačky, lyžice, lyžičníky, soľničky, lopatky, dosky, zbenky a mažiare. Ďalšie nástroje z dreva sa používali pri rôznych prácach: na kosbu a žatvu kosiská, na kovanie kôs klátiky, ďalej hrable, vidly, cepy, rôzne vyrezávané piesty na pranie. Osobitnú kapitolu v spracovaní dreva tvorila výroba šindľov.

Dnes už tradícia spracovania dreva v našej obci nie je taká živá ako len v nedávnej minulosti, no ešte stále sa môžeme popýšiť majstrami tohto remesla, ktorí sú živými reprezentantmi našej bohatej ľudovej kultúry. Kiež by sa aj v mladšej generácii našlo aspoň pár ich ochotných nasledovníkov...

Opäť Vám chceme, milí spoluobčania, priblížiť ďalšie z krás v našom okolí, ktoré sú naším vzácnym prírodným bohatstvom a lahodia nielen nášmu oku, ale aj duši...

BÁTOVSKÝ BALVAN

Bátovský balvan je prírodnou pamiatkou od roku 1964. Predstavuje osamotený kamenný blok vysoký takmer 14 m a široký 8 m. V starších štvrtohorách zvetral a zrútil sa do doliny. Skala sa zastavila na sedimentoch údolnej nivy potoka a ďalšiemu zvetrávaniu zatiaľ celkom dobre odolala. Okrem trávy je v hornej časti porastená niekoľkými brezami a borovicami. Stromčeky sú však vďaka nedostatku pôdneho substrátu neduživé a zakrpatené. Balvan je z andezitového tufu. Tuf obsahuje veľké andezitové sopečné „bomby“ zlepené jemne zrnitým tmelom. Andezit je ružovkasto-sivej farby so svetlými výrastlicami minerálov – živce, pyroxén. Výrastlice sú však drobné.

Celkový vzhľad prírodnej pamiatky však hrubo narúša elektrické vedenie na betónových stĺpoch, ktoré vedie tesne popri balvane. Inak je ale jej okolie upravené, lúčka okolo skaly býva zväčša vykosená. Poľana je krásna, ale pomerne divoká súčasť nášho vulkanického treťohorného dedičstva. Toto pohorie je turisticky dosť slabo sprístupnené – čo je pre tunajšiu jedinečnú prírodu možno len dobre, pretože prechádzky a turistiku nádhernou neporušenou horskou prírodou si môžeme kedykoľvek vychutnať...

Ing. Miroslava Ondrejkovičová

Mičinské travertíny

Mičinské travertíny predstavujú unikátnu prírodnú pamiatku nielen na Slovensku, ale i v celej strednej Európe. Jedná sa o sústavu niekoľkých travertínových kôpok, na ktorých vrcholkoch sa nachádzajú jazierka s neustále prameniacou minerálnou vodou. Vplyvom usadzovania travertínu sa v okolí odtoku vytvárajú ďalšie travertínové polia. Nachádzajú sa južne od Dolnej Mičinej, asi 15 km juhovýchodne od Banskej Bystrice, v bezprostrednej blízkosti cesty v smere na Čerín.

Súčasťou náučného chodníka je i prameň silne zemito železitej minerálky. Hlavná časť travertínového ložiska vznikla v mladšej polovici holocénu, pričom sa v tejto oblasti až do epiatlantika rozprestieral karpatský prales a iba bezprostredné okolie prameňov bolo bezlesé. Našli sa tu aj črepy eneolitickej kanelovanej keramiky.

Súčasný stav územia je výsledkom pôsobenia prírodných a antropogénnych činiteľov. Vážnym zásahom ešte pred vyhlásením Chráneného prírodného výtvoru bolo vykonanie hydrogeologického vrtu v roku 1977. Pri tomto 56 m hlbokom vrte v juhozápadnej časti územia sa zistili dva prítoky minerálnej vody. Prvý v hĺbke 14 m mal vodný preliv 0,2 l/s vody teplej 9 ℃ a druhý v hĺbke od 48 do 56 m s počiatočnou výdatnosťou 50 l/s. Táto sa s prehlbovaním vrtu zvyšovala a po dosiahnutí hĺbky 56 m nastala mohutná erupcia minerálnej vody až do výšky 25 m. Počiatočná výdatnosť erupcie bola 300 l/s a po ôsmich dňoch poklesla na 56 l/s. Tento fakt svedčí o prítomnosti veľkej nádrže minerálnych vôd, ktorú podmieňujú veľmi priepustné a skrasovatelé vápence s pomerne nepriepustným stropom, ktorý tvoria bentonitizované tufity a bentonity. Po ich prevŕtaní sa uvoľnili z nádrže nahromadené statické zásoby vôd silne presýtené oxidom uhličitým.

Táto erupcia ovplyvnila všetky pramene v okolí, dokonca aj Kúpeľný prameň na Sliači. Preto bolo potrebné vrt zlikvidovať a utesniť. Po utesnení vrtu sa režim prameňov neupravil úplne do pôvodného stavu, ale asi po dvoch rokoch od erupcie začal vznikať nový kráter 50 m na východ od pramennej kopy. Nasvedčuje to, že sa pramenná štruktúra stabilizovala a opätovne sa prejavila prirodzeným spôsobom.

Ing. Miroslava Ondrejkovičová

Rokovalo Obecné zastupiteľstvo…

Dňa **6. októbra 2011** sa konalo ôsme riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Ponikách, z ktorého vám prinášame jeho najdôležitejšie body. *Obecné zastupiteľstvo obce Poniky…*

Schvaľuje

- plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na II. polrok 2011
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2011 obce Poniky o komunálnych odpadoch a drobných stavebných odpadoch
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2011 obce Poniky o vodení psa mimo chovného priestoru
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2011 obce Poniky o umiestňovaní volebných plagátov a iných nosičov informácií na verejných priestranstvách obce počas volebnej kampane
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2011 obce Poniky o zákaze prevádzkovania hazardných hier
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 7/2011 obce Poniky o dočasnom obmedzení alebo o zákaze užívania pitnej vody v čase jej nedostatku a o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd.

Ďalej schvaľuje

- **Projekt s názvom „Zateplenie obvodových stien budovy ZŠ“**

a) predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy Environmentálneho fondu „Zelená investičná schéma – GIS 5“
b) zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok
c) spolufinancovanie projektu z vlastných zdrojov vo výške 5% z všetkých oprávnených výdavkov projektu, t. j. vo výške 7 250,00 € s DPH. Celkové výdavky projektu sú vo výške 145 000 € s DPH a oprávnené výdavky projektu sú vo výške 145 000 € s DPH

- **Projekt s názvom „Zateplenie obvodových stien budovy MŠ“**

a) predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy Environmentálneho fondu „Zelená investičná schéma – GIS 5“
b) zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok
c) spolufinancovanie projektu z vlastných zdrojov vo výške 5% z všetkých oprávnených výdavkov projektu, t. j. vo výške 7 000 € s DPH. Celkové výdavky projektu sú vo výške 140 000 € s DPH a oprávnené výdavky projektu sú vo výške 140 000 € s DPH.

Ďalej schvaľuje

- Dodatok č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Poniky č. 4/2010 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školského zariadenia
- presun príslušného bodu rokovania ObZ „Návrh na zníženie platu starostu obce na zákonnú minimálnu sadzbu s okamžitou účinnosťou“ na nasledujúce zasadnutie ObZ obce Poniky, ktoré sa uskutoční dňa 8. 12. 2011
- presun príslušného bodu rokovania ObZ „Informatívna správa starostu obce ako predsedu Komisie Biomasa o stave projektu“ na nasledujúce zasadnutie ObZ obce Poniky, ktoré sa uskutoční dňa 8. 12. 2011
- presun príslušného bodu rokovania ObZ „Žiadosť o uvoľnenie z funkcie členov Komisie Biomasa nasledovných poslancov z dôvodu jej nefunkčnosti: Ing. Milan Králik, Ing. Dušan Králik, Ľubomír Kaplán“ na nasledujúce zasadnutie ObZ obce Poniky, ktoré sa uskutoční dňa 8. 12. 2011.

Poveruje

- hlavnú kontrolórku obce, Ing. Jaroslavu Hýblovú, na vykonanie kontroly v OPL, spol. s r. o. Poniky od 1. 1. 2011 do dňa spracovania účtovných dokladov v zmysle § 18 písm. d) ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v termíne do 15. 11. 2011.

Ruší

- Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky č. 4/2003 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi schválené uznesením ObZ č. 96/2003 dňa 15. 12. 2003
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky č. 2/2004 schválené uznesením ObZ č. 151/2004 dňa 15. 6. 2004 – dodatok č. 1 k VZN č. 4/2003
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky č. 5/2004 schválené uznesením ObZ č. 177/2004 dňa 9. 11. 2004 – dodatok č. 2 k VZN č. 4/2003
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky č. 1/2006 schválené uznesením ObZ č. 303/2006 dňa 25. 4. 2006 – dodatok č. 3 k VZN č. 4/2003
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky č. 4/2006 schválené uznesením ObZ č. 327/2006 dňa 19. 9. 2006 – dodatok č. 4 k VZN č. 4/2003
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2003 obce Poniky o vodení psa mimo chovného priestoru uznesením ObZ č. 98/2003 dňa 15. 12. 2003
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 12/1994 obce Poniky o agitačnej činnosti počas volebnej kampane schválené uznesením ObZ č. 265/1994-OZ dňa 4. 8. 1994 a Všeobecne záväzné nariadenie o určení miest na vylepovanie plagátov schválené uznesením ObZ č. 193/060898-OZ dňa 6. 8. 1998
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Poniky o zásobovaní pitnou vodou v období prechodného nedostatku vodu vo vodárenskom zdroji schválené uznesením č. 294/230502-OZ dňa 23. 5. 2002.

Odporúča

- starostovi obce Poniky, príslušným komisiám (Komisii financií a správy majetku, Komisii životného prostredia, výstavby a územného plánu) prehodnotiť nakladanie a hospodárenie s majetkom obce Poniky. Jedná sa o prehodnotenie žiadosti o odpredaj pozemku Ing. Jána Schneidera s manž. Janou, Jany Šimčíkovej a Moniky Víznerovej.

Navrhuje

- VZ OPL, spol. s r. o. Poniky okamžite odvolať Ing. Kvetoslavu Bočkaiovú z funkcie konateľky OPL, spol. s r. o. Poniky
- VZ OPL, spol. s r. o. Poniky poveriť Ing. Pavla Barana dočasným riadením OPL, spol. s r. o. Poniky, a to až do doby obsadenia pozície konateľa OPL, spol. s r. o. Poniky novým kandidátom
- konateľke OPL, spol. s r. o. Poniky Ing. Kvetoslave Bočkaiovej odvolať a okamžite ukončiť pracovný pomer s p. Dušanom Grendelom.

Požaduje

- zverejnenie zápisov všetkých komisií pri ObZ za I. polrok 2011 na webovej stránke obce Poniky od podpísania zápisníc všetkými členmi príslušnej komisie.

Vydáva Obec Poniky a rediguje **Redakčná rada:** Mgr. Jana Turčanová – šéfredaktorka, Mgr. Roman Mikušinec, Ing. Jana Ondrejková, Ing. Miroslava Ondrejkovičová, Ivana Králiková. **Kontakt:** Obec Poniky, Malá Stráňa č. 32, 976 33 Poniky. **Telefón:** 048/419 37 03. **E-mail:** spravodajca@poniky.sk. **Tlač:** DALI-BB, Jilemnického 17, 974 04 Banská Bystrica. Telefón: 048/470 03 60 – 9. **Evidenčné číslo**: EV 870/08